EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 1.10.2025
COM(2025) 582 final

2025/0310 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Unije zastopa v zvezi s sklepom udeleženk sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove v zvezi z razvrstitvijo dolžnikov glede na tveganje pri transakcijah *de minimis*, ki vključujejo kmetijske zrakoplove

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa glede razvrstitve dolžnikov glede na tveganje v transakcijah s pogodbeno vrednostjo izvoza manj kot 5 milijonov USD (transakcije *de minimis*), ki vključujejo kmetijske zrakoplove na podlagi sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove (v nadaljnjem besedilu: sektorski dogovor o zrakoplovih ali dogovor) iz Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum).

Ta predlog predlaga spremembo pravil iz dogovora v zvezi z določanjem cen uradne podpore za transakcijo, ki je predmet dogovora, zlasti postopkov razvrstitve dolžnikov glede na tveganje. Dogovor določa, da morajo udeleženke dogovora pred uporabo alternativne ali nove razvrstitve dolžnikov glede na tveganje zahtevati posodobitev seznama razvrstitev dolžnikov glede na tveganje. Glede na znatno upravno breme, ki ga ta zahteva povzroča, je Sekretariat OECD 30. julija 2025 predlagal spremembo dogovora, tako da se iz postopka razvrstitve dolžnikov glede na tveganje izključijo transakcije *de minimis*, ki vključujejo kmetijske zrakoplove. S tem predlogom se predlaga sprejetje predlagane spremembe.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1 Sporazum o uradno podprtih izvoznih kreditih

Sporazum je prijateljski dogovor med Unijo, ZDA, Kanado, Japonsko, Korejo, Norveško, Švico, Avstralijo, Novo Zelandijo, Turčijo in Združenim kraljestvom (v nadaljnjem besedilu: udeleženke), katerega namen je zagotoviti okvir za pravilno uporabo uradno podprtih izvoznih kreditov. V praksi to pomeni vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev (pri čemer konkurenca temelji na ceni in kakovosti izvoženega blaga in storitev in ne na zagotovljenih finančnih pogojih) ob hkratnih prizadevanjih za odpravo subvencij in izkrivljanj trgovine, povezanih z uradno podprtimi izvoznimi krediti. Sporazum je začel veljati aprila 1978 in ni časovno omejen. Sporazum je upravno vključen v OECD in prejema podporo Sekretariata OECD, vendar ni akt OECD[1].

Nekatera pravila, določena v Sporazumu, so specifična za posamezne sektorje in podrobno opisana v sektorskih prilogah k Sporazumu, t. i. sektorskih dogovorih. Sektorski dogovor o zrakoplovih je vključen v Prilogo III k Sporazumu, njegov namen pa je zagotoviti okvir za predvidljivo, dosledno in pregledno uporabo uradno podprtih izvoznih kreditov za prodajo ali lizing zrakoplovov ter povezanega blaga in storitev iz člena 4(a) sektorskega dogovora o zrakoplovih. Namen dogovora je spodbujati enake konkurenčne pogoje za take izvozne kredite. Dogovor je začel veljati 1. februarja 2011.

Sporazum in dogovor sta bila prenesena v pravni red in sta tako postala pravno zavezujoča v Uniji na podlagi Uredbe (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011[2]. Spremembe pogojev Sporazuma so vključene v pravo EU z delegiranimi akti v skladu s členom 2 navedene uredbe.

---

[1] Kot je opredeljen v členu 5 Konvencije OECD.

[2] Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45).

2.2 Udeleženke sektorskega dogovora o zrakoplovih in sprejemanje odločitev

Udeleženk dogovora je 11, in sicer Avstralija, Brazilija, Kanada, Unija, Japonska, Koreja, Nova Zelandija, Norveška, Švica, Združeno kraljestvo in Združene države Amerike[3].

Unijo na sestankih udeleženk dogovora in v pisnih postopkih za sprejemanje odločitev udeleženk dogovora zastopa Evropska komisija. Odločitve o vseh spremembah Sporazuma se sprejemajo soglasno.

2.3 Predvideni akt udeleženk sektorskega dogovora o zrakoplovih

Namen predvidenega akta je spremeniti postopke za razvrstitev glede na tveganje, kot so določeni v Dodatku II, oddelek 1, k sektorskemu dogovoru o zrakoplovih. V Dodatku II so določeni postopki, ki se uporabljajo pri določanju cen uradne podpore za transakcijo, za katero velja dogovor. V oddelku 1 so določeni postopki za razvrstitev glede na tveganje.

Udeleženke dogovora so se dogovorile o seznamu razvrstitve dolžnikov glede na tveganje. Te razvrstitve glede na tveganje odražajo nadrejeno nezavarovano bonitetno oceno dolžnika z uporabo enotne bonitetne lestvice, na primer lestvice, ki jo uporabljajo bonitetne agencije.

Dodatek II, oddelek 1.II, k sektorskemu dogovoru o zrakoplovih določa, da mora vsaka udeleženka dogovora pred uporabo alternativne ali nove razvrstitve glede na tveganje Sekretariatu OECD poslati zahtevo za posodobitev seznama razvrstitev glede na tveganje na podlagi alternativne ali nove razvrstitve glede na tveganje. To se je na splošno izkazalo za upravno obremenjujoče.

V skladu z veljavnimi pravili lahko udeleženke dogovora v transakcijah *de minimis* zaobidejo posodobitev seznama razvrstitev glede na tveganje, tako da dolžniku dodelijo razvrstitev glede na tveganje „8“. Vendar se ta možnost zdi preveč stroga.

V tem smislu je Sekretariat OECD 30. julija 2025 udeleženkam dogovora poslal predlog za odobritev po pisnem postopku do 3. novembra 2025, da se spremeni besedilo sektorskega dogovora o zrakoplovih in zagotovi večja prožnost v zvezi s postopkom bonitetne ocene dolžnika pri transakcijah *de minimis*, ki vključujejo kmetijske zrakoplove, ki predstavljajo 89 % vseh transakcij *de minimis*, prevzetih med letoma 2011 in 2023. Ta predlog predlaga, da udeleženkam dogovora za take transakcije ne bi bilo treba zahtevati posodobitve seznama razvrstitev glede na tveganje, temveč bi lahko prosto uporabljale razvrstitev, ki se jim zdi primerna, ne da bi morale dolžniku dodeliti prestrogi razred tveganja „8“.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Postopek razvrstitve glede na tveganje zahteva veliko časa Sekretariata OECD. Poleg tega pomeni upravno breme za udeleženke dogovora. Opozoriti je treba tudi, da je bilo več kot 99,9 % predlogov *de minimis*, predloženih od leta 2011, sprejetih brez pritožbe.

Glede na navedeno EU podpira predlog za spremembo sektorskega dogovora o zrakoplovih s poenostavitvijo postopka razvrstitve glede na tveganje za transakcije *de minimis*, ki vključujejo kmetijske zrakoplove.

Zato se priporoča, da Unija v pisnem postopku udeleženk dogovora podpre predlog za izključitev transakcij *de minimis*, ki vključujejo kmetijske zrakoplove, iz postopka razvrstitve dolžnikov glede na tveganje v skladu s Prilogo k temu predlogu.

[3] Sodelovanje je večinoma enako kot pri Sporazumu, pri čemer je Brazilija udeleženka dogovora, vendar ni udeleženka Sporazuma, Turčija pa ne sodeluje v dogovoru, čeprav je udeleženka Sporazuma.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1 Postopkovna pravna podlaga

4.1.1 Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“[4].

4.1.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Predvideni akt lahko odločilno vpliva na vsebino zakonodaje EU, in sicer na Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES. To izhaja iz člena 2 navedene uredbe, ki navaja, da „Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 3 z namenom spreminjanja Priloge II, ki je potrebno zaradi sprememb smernic, o katerih se dogovorijo udeleženke Sporazuma“. To vključuje spremembe prilog k Sporazumu.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2 Materialna pravna podlaga

4.2.1 Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na izvozne kredite, ki spadajo na področje uporabe skupne trgovinske politike. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 207 PDEU.

4.3 Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 207(4), prvi pododstavek, PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

[4] Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

2025/0310 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Unije zastopa v zvezi s sklepom udeleženk sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove v zvezi z razvrstitvijo dolžnikov glede na tveganje pri transakcijah *de minimis*, ki vključujejo kmetijske zrakoplove

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Smernice iz Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), vključno s tistimi iz sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove (v nadaljnjem besedilu: sektorski dogovor o zrakoplovih ali dogovor) iz Priloge III k Sporazumu, so bile prenesene v pravni red in tako postale pravno zavezujoče v Uniji z Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[5].

(2) Cilj predvidenega sklepa o spremembi dogovora je izključiti transakcije s pogodbeno vrednostjo izvoza manj kot 5 milijonov USD (transakcije *de minimis*), ki vključujejo kmetijske zrakoplove, iz postopka razvrstitve dolžnikov glede na tveganje v skladu z Dodatkom II, oddelek 1, k sektorskemu dogovoru o zrakoplovih. To bi moralo zmanjšati upravno breme za udeleženke dogovora in poenostaviti oceno tveganja dolžnika.

(3) Ustrezno je, da se določi stališče, ki se v imenu Unije zastopa v pisnem postopku udeleženk dogovora, saj bo predvideni sklep za Unijo zavezujoč in bo lahko v skladu s členom 2 Uredbe (EU) št. 1233/2011 odločilno vplival na vsebino prava Unije –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa, je, da se podpre sklep udeleženk sektorskega dogovora o zrakoplovih v zvezi s spremembo sektorskega dogovora o zrakoplovih, katere cilj je izključiti transakcije *de minimis*, ki vključujejo kmetijske zrakoplove, iz postopka razvrstitve dolžnikov glede na tveganje v skladu s Prilogo k temu sklepu.

[5] Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45) (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 1233/2011).

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik/predsednica